

El CEP de Palma Jaume Cañellas Mut, 25 anys al costat del professorat

El CEP de Palma Jaume Cañellas Mut, 25 años al lado del profesorado

The Jaume Cañellas Mut CEP in Palma, supporting teachers for 25 years

Maria Assumpció Sempere Campello, masempere@ceppalma.net

Directora del CEP de Palma Jaume Cañellas Mut.

Resum

Es descriu el CEP de Palma Jaume Cañellas Mut des d'un punt de vista històric i pedagògic. Així mateix, es fa menció de l'àmbit d'actuació del centre, així com també de les assessories i els recursos humans dels quals disposa. Finalment, s'exposa el projecte educatiu del CEP parant especial atenció al Pla de Formació 2008-2012.

Paraules clau

Centre de formació del professorat, formació de professors, recorregut històric, projecte educatiu, Palma.

Resumen

Se describe el CEP de Palma Jaume Cañellas Mut desde un punto de vista histórico y pedagógico. Asimismo, se hace mención del ámbito de actuación del centro, así como también de las asesorías y los recursos humanos de los que dispone. Finalmente, se expone el proyecto educativo del CEP prestando especial atención al Plan de Formación 2008-2012.

Palabras clave

Centro de formación del profesorado, formación de profesores, recorrido histórico, proyecto educativo, Palma.

Abstract

The Jaume Cañellas Mut CEP (teacher training centre) in Palma is described from a historical and pedagogical point of view. Mention is also made of the centre's sphere of action, as well as the evaluators and human resources at its disposal. Lastly, the CEP's education project is presented and special attention paid to the 2008-2012 Training Plan.

Keywords

Teacher training centre, teacher training, historical background, education project, Palma.

1. BREU RECORREGUT HISTÒRIC

El Centre de Professorat (CEP) de Palma de Mallorca va ser creat l'any 1985 pel Ministeri d'Educació i Ciència mitjançant el Reial Decret 2112/1984, de 14 de novembre. El nostre CEP es perfila, per tant, com una plataforma estable per al treball en equip de professors de tots els nivells educatius, gestionada de forma democràtica i participativa i recolzada per l'Administració. En aquest Reial Decret es disposa que el CEP és considerat un instrument dependent de la Direcció Provincial d'Educació i Ciència de Balears, per al perfeccionament del professorat i el foment de la seva professionalitat, així com per al desenvolupament d'activitats de renovació pedagògica i difusió d'experiències educatives; tot això orientat a la millora de la qualitat de l'ensenyament.

El CEP de Palma atenia el professorat de tota l'illa fins que al 1988 es va crear el CEP de Manacor i el curs 1992-1993 es va crear el CEP d'Inca, primer com a extensió del CEP de Palma i dos anys més tard, el curs 1994-1995, ja com a centre autònom.

El nostre CEP, d'acord amb l'Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència de 5 de maig de 1994, és considerat de tipologia III. Posteriorment mitjançant el Reial decret 1693/1995, de 20 d'octubre es creen els Centres de Professors i Recursos. Més envant, la nova ordenació del sistema educatiu i la implantació dels ensenyaments establerts per la LOGSE aconsella unificar ambdós tipus de serveis en una sola xarxa que els integri. A partir de l'any 1998 es transfereixen les competències educatives al Govern de les Illes Balears, gestionades des de la Conselleria d'Educació i Cultura, i aquesta conselleria mitjançant el Decret 68/2001, de 18 de maig, ha de regular l'estructura i organització de la formació permanent del professorat de la comunitat autònoma de les Illes Balears. En aquest Decret s'estableix la necessitat d'elaborar plans de formació quadriennals, en els quals es defineixen les línies prioritàries de la formació del professorat i l'elaboració de programes anuals que concretin les accions formatives.

L'Ordre núm. 2.066, del dia 27 de gener de 2009, de la Conselleria d'Educació i Cultura, regula l'estructura i el funcionament dels centres de professorat de les Illes Balears i el CEP de Palma, passa a denominar-se Centre de Professors de Palma Jaume Cañellas Mut; denominació proposada pel Consell de CEP i per l'equip pedagògic en recordança de la persona que en fou assessor i director i que morí sobtadament el 2008.

Durant tots aquests anys són moltes les persones que han treballat al CEP de Palma, algunes molts d'anys i altres menys, que han deixat la seva valuosa petjada pedagògica. L'equip actual és hereu d'aquest itinerari que sempre s'ha fet amb la mirada posada en la innovació i la millora educativa i amb el màxim grau d'atenció a les necessitats detectades pels equips docents dels centres educatius.

2. ÀMBIT D'ACTUACIÓ

Per àmbit geogràfic d'actuació, el CEP de Palma ha d'atendre el professorat de 240 centres educatius, públics i concertats dels municipis de Palma, Algaida, Andratx, Banyalbufar, Bunyola, Calvià, Esporles, Estellencs, Deià, Lluçmajor, Marratxí, Puigpunyent, Santa Eugènia, Sóller, Santa Maria i Valldemossa. La seu del CEP està situada a Palma, una ciutat que per ella sola ja representa el 50% del total dels habitants de l'illa, aproximadament. Això significa que més d'un 50% de la formació del professorat de Mallorca es gestiona i desenvolupa des d'aquest CEP, essent per tant, els recursos humans insuficients per atendre tots els col·lectius, els centres i les necessitats detectades.

Actualment, el nombre d'assessors per al CEP de Palma és de 18, més la directora. Corresponen a les assessories de: educació infantil, educació primària, atenció a la diversitat, educació secundària (àmbit científic-tecnològic i àmbit sociolingüístic), llengües estrangeres, tecnologies de la informació i la comunicació, formació professional i convivència i organització escolar. A més, compta amb personal no docent (2 administratius, 4 ordenances i 2 auxiliars de neteja).

3. PROJECTE EDUCATIU DEL CEP: CAP A LA COMUNITAT DE PRÀCTICA

Els diferents plans quadriennals que s'han desenvolupat fins ara (2000-2004, 2004-2008, 2008-2012) consideren la formació permanent com un procés continu per al desenvolupament professional, a partir de la reflexió sobre les pràctiques a l'aula i al centre. Es tracta de portar endavant una formació contextualitzada sobre el que s'ensenya. Caldrà que hi hagi, per tant, interrelació entre la teoria i la pràctica, la qual, ha de guiar les activitats de formació permanent, i és necessari reconèixer l'experiència del professorat i la seva capacitat per plantejar-se els propis problemes, perquè pugui millorar la seva pràctica a l'aula.

En el marc del Pla de Formació 2008-2012, l'equip d'assessors del Centre de Professorat de Palma, ens hem organitzat com a comunitat de pràctica (Imbernon, 2007) i hem iniciat un treball de reflexió, que ens ha conduït a enfortir el treball d'equip, produint canvis que han afectat a la vida i a l'organització interna de la nostra entitat.

Durant el curs 2008-09 es va constituir un grup d'assessors per iniciar un procés reflexiu i de millora, que ens va conduir a la redacció i elaboració d'un Pla Estratègic per a quatre anys (2009-2013). L'anàlisi de la situació interna i externa del CEP ens va permetre extreure un conjunt d'accions agrupades per afinitats temàtiques. Aquestes accions es van dividir en cinc línies o polítiques d'actuació: política pedagògica, política social, política de qualitat, política personal, política mediambiental i política d'infraestructures i recursos materials.

Durant el curs 2009-2010 va continuar l'aplicació del Pla Estratègic i es va posar l'accent en les tasques derivades de la política pedagògica, que segueixen les línies directrius del Pla de Formació permanent del professorat 2008-2012, que encomana "introduir, des de la reflexió i la pràctica, una formació més professionalitzada, posant més èmfasi en el treball cooperatiu i en la gestió del coneixement del conjunt del professorat".

La trajectòria seguida fins ara forma part d'una acció formativa planificada en tres fases, iniciada a través del Servei de formació del Professorat per a tots els CEP de les Illes Balears:

- Iniciació (curs 2009-2010): assessorament del Grup Atlàntida sobre el procés d'implementació metodològica de les competències bàsiques a la concreció curricular i a la programació d'aula. Es pren consciència de la necessitat d'implicar-se en un procés de treball en equip i de generació d'actituds positives. Es va crear un Equip Coordinador (format per directors dels CEP de les Illes) i un Equip Base (format per assessors de cada CEP). En el nostre grup es van establir relacions de participació mútua, de reflexió, d'intercanvi, d'elaboració de propostes adaptades a centres, a diferents etapes i nivells educatius.
- Implementació (curs 2010-2011): assessorament de Guida A1-lés. Desenvolupament del veritable treball en equip. Es formen equips amb la idea d'acompanyar cada centre educatiu en el procés de seleccionar un itinerari propi que permeti definir un marc curricular, programar de forma rigorosa les actuacions de les àrees curriculars, aplicar i avaluar les programacions d'aula.
- Institucionalització (Curs 2011-2012) Consolidació dels equips de treball en els centres per ajudar a implementar estratègies d'aprenentatge cooperatiu.

En el marc dels debats que s'han anat succeint al llarg de tot aquest procés, té cada vegada més pes un model de formació del professorat que vincula el centre educatiu com a destinatari de la formació, i en què la formació que rep el professorat tingui una incidència directa en la seva pràctica educativa a l'aula i es pugui avaluar la repercussió sobre la millora de l'ensenyament de la formació rebuda. A partir de la formació realitzada durant el curs 2010-2011 s'ha realitzat un pla de millora sobre el qual es proposa com a línia de treball l'aprenentatge cooperatiu. Durant el curs 2010-2011, ja s'ha realitzat una reunió introductòria sobre aquest tema amb l'ajuda de l'expert Pere Pujolàs, a la qual van assistir diversos centres que volen començar a treballar aquesta metodologia.

Creiem que aquest és un bon camí per crear una veritable comunitat de pràctica docent i que aquestes iniciatives donen més sentit que mai als CEP com a vertaders centres de suport i acompanyament als centres educatius i els seus equips docents en la necessària via cap a la innovació metodològica i la millora de l'aprenentatge i l'èxit educatiu del seu alumnat.

4. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Imbernón, F. (2007). *La formación permanente del profesorado*. Barcelona: Graó

Per citar aquest article:

Sempere Campello, M. A. (2011). El CEP de Palma Jaume Cañellas Mut, 25 anys al costat del professorat. *Innov[IB]. Recursos i Recerca Educativa de les Illes Balears*, 2. 188-191.
Obtingut de: <http://www.innovib.cat/numero-2/pdfs/art16.pdf>